

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Фізико-математичний факультет
Кафедра комп'ютерних наук
СИЛАБУС
навчальної дисципліни
**«КОМУНІКАТИВНІ ТА ПРЕЗЕНТАЦІЙНІ НАВИЧКИ
У СФЕРІ КОМП'ЮТЕРНИХ НАУК»**

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	Комунікативні та презентаційні навички у сфері комп'ютерних наук, мова викладання – українська
Викладач	Смалько Олена Аркадіївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри комп'ютерних наук, доцент
Профайл викладача	http://cs.kpnu.edu.ua/2019/11/04/smalko-olena-arkadiivna
E-mail:	smalko.olena@kpnu.edu.ua
Сторінка в MOODLE	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=25453
Консультації	Щотижня у четвер в 44 лабораторії фізмат факультету з 15 ⁰⁰ до 16 ⁰⁰

2. Анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Комунікативні та презентаційні навички у сфері комп'ютерних наук» покликана розвивати у майбутніх ІТ-фахівців навички ефективної взаємодії та комунікації у щоденній роботі з командою професіоналів-однодумців, а також з потенційними клієнтами (замовниками), формувати вміння якісно висловлювати і доносити свої думки до колег, ділитися знаннями зі сфери комп'ютерних наук з іншими, успішно вести переговори та публічно виступати в якості спікера, презентувати свої проекти в ІТ-галузі, відстоювати власну думку стосовно діяльності за фахом, обґрунтовано та зважено пояснювати логіку своїх дій, формувати інтерес споживачів до створюваних продуктів (ІТ-рішень).

Тип дисципліни: обов'язковий освітній компонент загальної підготовки.

3. Мета і завдання курсу

Метою навчальної дисципліни «Комунікативні та презентаційні навички у сфері комп'ютерних наук» є вдосконалення у магістрантів навичок продуктивного спілкування (як в усній, так і в письмовій формі) у професійній галузі, поліпшення вмінь організовувати та вести результативні ділові переговори, виховання клієнтоорієнтованої культури для підвищення прибутковості ІТ-бізнесу, збагачення навичок виразного мовлення, формування умінь ефективного представлення ідей, відстоювання своїх думок і поглядів, розвитку власних талантів і майстерності у сфері комп'ютерних наук.

Завданнями курсу є формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері комп'ютерних наук.
<i>Загальні компетентності (ЗК):</i>	
ЗК 01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 02	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 03	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 05	Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 06	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 07	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК):</i>	
СК 08	Здатність розробляти і реалізовувати проекти зі створення програмного забезпечення, у тому числі в непередбачуваних умовах, за нечітких вимог та необхідності застосовувати нові стратегічні підходи, використовувати програмні інструменти для організації командної роботи над проектом.

4. Формат курсу

Стандартний очний навчальний курс (з елементами дистанційного навчання). Передбачено використання об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE та за потреби застосунків для проведення відеоконференцій.

5. Результати навчання

- ПРН 03** Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері комп'ютерних наук до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.
- ПРН 04** Управляти робочими процесами у сфері інформаційних технологій, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.
- ПРН 05** Оцінювати результати діяльності команд та колективів у сфері інформаційних технологій, забезпечувати ефективність їх діяльності.
- ПРН 15** Виявляти потреби потенційних замовників щодо автоматизації обробки інформації.

6. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчального курсу
	денна форма здобування вищої освіти
Освітня програма, спеціальність	«Комп'ютерні науки та інформаційні технології», 122 Комп'ютерні науки
Рік навчання / рік викладання	перший-другий / 2024-2025
Семестр вивчення	другий-третій
Кількість кредитів ЄКТС	4
Загальний обсяг годин	120 год.
Кількість годин навчальних занять	46 год.
Лекційні заняття	16 год.
Лабораторні заняття	30 год.
Самостійна та індивідуальна робота	74 год.
Форма підсумкового контролю	екзамен

7. Пререквізити курсу

Навчальна дисципліна «Комунікативні та презентаційні навички у сфері комп'ютерних наук» вивчається здобувачами вищої освіти після формування належного вербально-комунікативного компоненту і логіко-аналітичного компоненту загальної навчальної компетентності, визначених впродовж єдиного вступного іспиту.

8. Технічне й програмне забезпечення, обладнання

Під час окремих лекційних занять передбачається використання мультимедійного проєктора для демонстрації презентацій.

Впродовж лабораторних занять використовується обладнання та програмне забезпечення навчальних лабораторій обчислювальної техніки, закріплених за кафедрою комп'ютерних наук. Зокрема, для роботи на лабораторних заняттях курсу потрібен вебпереглядач, текстовий редактор (наприклад, LibreOffice Writer), програмний застосунок для розробки презентацій (наприклад, LibreOffice Impress). Для виконання завдань із записом відеореєстру та інших відеоматеріалів здобувачі освіти можуть використовувати мобільні застосунки, що безплатно встановлюватимуться на їхні смартфони, а також безплатні утиліти для скрінкастингу на кшталт CamStudio або FlashBack Express. У разі потреби редагувати власноруч створене відео може використовуватись безплатна версія онлайн-інструмента Clipchamp.

У межах аудиторної та самостійної роботи також передбачається використання системи для управління проектами Worksection і сторінки курсу в об'єктно-модульному динамічному середовищі навчання MOODLE.

9. Політика курсу

Відвідування занять. Очікується, що здобувачі вищої освіти відвідуватимуть усі лекційні та лабораторні заняття. Під час відвідування всіх видів занять і консультацій очікується дотримання правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка та етичних норм поведінки.

Очікується, що здобувачі вищої освіти не будуть запізнюватися на заняття, а мобільні телефони під час занять використовуватимуть лише з освітньою метою.

Очікується, що здобувачі вищої освіти дотримуватимуться термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом, а також у разі наявності у них пропущених занять поступово їх відпрацьовуватимуть і завершать цей процес вчасно (до останнього заняття з дисципліни).

Пропущені заняття здобувачі вищої освіти мають відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться. Відпрацювання лекційного заняття передбачає усне опитування або бесіду зі здобувачем освіти, результатом чого стане визначення викладачем наявності у здобувача освіти належних знань стосовно питань пропущеної лекції.

Якщо здобувач вищої освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 1, 2, 3, отримані на лабораторних заняттях, виконав завдання модульної контрольної роботи (МКР) менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності регулюється [Кодексом академічної доброчесності](#) Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, [Положенням про дотримання академічної доброчесності](#) науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти будуть їх оригінальними міркуваннями/працями. Відсутність покликань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання у роботу інших здобувачів вищої освіти являють собою, але повністю не вичерпують приклади можливої академічної недоброчесності. Списування під час письмової контрольної роботи заборонені (зокрема, з використанням мобільних пристроїв). Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій контрольній роботі та фактів списування є підставою для її незарахування викладачем (незалежно від масштабів плагіату чи обману).

Методи навчання: словесні, наочні, практичні, пояснювально-ілюстративний метод, частково-пошуковий (евристичний) метод, репродуктивний метод, метод моделювання, дослідницький метод.

Засоби діагностики результатів навчання: презентації результатів виконаних завдань та досліджень, створених проєктів, модульна контрольна робота, екзамен.

Форми оцінювання: усна (індивідуальне, фронтальне опитування), письмова (модульна контрольна робота), практична (тематичне дослідження, індивідуальні та колективні проєкти, презентації).

Форми поточного та підсумкового контролю. Поточний контроль передбачає оцінювання роботи (знань і вмінь) здобувачів вищої освіти впродовж лабораторних і практичних занять. Основні засади оцінювання описані в [Положенні про організацію освітнього процесу](#) в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція). Під час проведення контролю викладач повинен керуватися [Кодексом академічної доброчесності](#) Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, [Положенням про дотримання академічної доброчесності](#) науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Рівень знань, вмінь і сформованість компетентностей магістрантів може визначатися на заняттях під час спостереження за їхньою роботою, впродовж співбесід, опитувань, перевірки виконаних практичних завдань (пізнавальних, пробних, сформованих кейсів, змодельованих ситуацій, індивідуальних проєктів тощо) і після перевірки комплексних звітів, підготовлених ними за результатами виконаних лабораторних завдань.

Наприкінці занять змістового модуля проводиться модульна контрольна робота.

Семестровий екзамен з даного предмету забезпечує підсумковий контроль, що полягає в оцінюванні рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу, а також здобутих впродовж занять професійних вмінь.

Неформальна та інформальна освіта. Визнання в КПНУ результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти регламентовано «[Порядком визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти](#) (нова редакція)». У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання впродовж неформальної та інформальної освіти, зарахування результатів навчання здійснюється згідно цього документу, зокрема, якщо тематика отриманих знань відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю).

Література. Для пошуку рекомендованої літератури здобувачі вищої освіти можуть послуговуватися бібліотекою, репозитарієм університету, факультету, кафедри комп'ютерних наук та Інтернет-ресурсами.

Комунікація з викладачем. Спілкування з викладачами здійснюється під час лекційних та лабораторних занять. Викладач щотижня проводить для здобувачів вищої освіти консультації. Очікується, що магістранти будуть ставити викладачу запитання, цікавитися додатковими відомостями з курсу та сучасними науковими знаннями.

10. Схема навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	разом	зокрема			
		лекційні заняття	практичні заняття	лабораторні заняття	самостійна робота
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Комунікативні та презентаційні навички у сфері комп'ютерних наук					
Тема 1. Основи комунікативної поведінки фахівця сфери комп'ютерних наук. Нетворкінг в ІТ-бізнесі.	3	2			1
Тема 2. Розробка резюме та супровідних листів для працевлаштування на різні посади у сфері ІТ.	6			4	2

1	2	3	4	5	6
Тема 3. Проектування та запис власного відеореєстру.	9			4	5
Тема 4. Презентаційні навички у галузі комп'ютерного. Створення ефективних презентацій.	8	2		2	4
Тема 5. Публічний виступ та умови його успішності. Техніка виразного мовлення.	6	2			4
Тема 6. Проектування тематичної промови у стилі TED Talk.	12			6	6
Тема 7. Проектування блогу IT-стартапу.	13			8	5
Разом годин у 3-му семестрі	57	6		24	27

Змістовий модуль 2. Основи командної діяльності та комунікації з потенційними замовниками					
Тема 1. Основи командної діяльності. Ефективне лідерство.	7	2			5
Тема 2. Мистецтво ведення переговорів. Спілкування у складних ситуаціях.	9	2			7
Тема 3. Технічні та програмні засоби професійної комунікації.	7	2			5
Тема 4. Особливості лідогенерації в IT-компаніях. Портрет ідеального клієнта.	7	2			5
Тема 5. Основи ефективного цифрового контент-маркетингу.	8	2			6
Тема 6. Розробка цифрової стратегії залучення потенційних замовників до IT-стартапу.	15			2	13
Тема 7. Проектування тематичної інтерактивної презентації про управління клієнтським досвідом.	10			4	6
Разом годин у 3-му семестрі	63	10		6	47
Разом годин	120	16		30	68

11. Система оцінювання та вимоги

Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до [«Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень»](#) здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (нова редакція). Викладач оцінює навчальні досягнення та активність магістрантів під час їхньої роботи на лабораторних заняттях. Оцінюються виконані завдання, розроблені індивідуальні проекти, презентації, документи, відеофайли, підготовлені звіти, модульна контрольна робота.

Розподіл балів, що присвоюються здобувачам вищої освіти

Поточний і модульний контроль (60 балів)			Екзамен	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	МКР		
Поточний контроль на заняттях	Поточний контроль на заняттях		40 балів	100 балів
30 балів	10 балів		20 балів	

Поточний контроль (80 балів)

Поточна успішність на навчальних заняттях оцінюється за 12-бальною шкалою. Здобувач вищої освіти, знання, уміння і навички якого на лабораторних заняттях оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непередготовленістю до лабораторних занять, здобувач вищої освіти повинен ліквідувати шляхом доопрацювання пропонувананих завдань. За лабораторні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Критерії оцінювання знань, умінь, навичок здобувачів вищої освіти

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах	Критерії оцінювання
Початковий	1	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні».
	2	Здобувач вищої освіти не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні»; може самостійно знайти відповідь у джерелах інформації.
	3	Здобувач вищої освіти намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності; робить спроби виконання завдань репродуктивного характеру; за допомогою викладача виконує прості завдання за готовим алгоритмом.
Середній	4	Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями, здатний виконати завдання за зразком; орієнтується в термінах, поняттях навчальної дисципліни; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає в нього значні труднощі.
	5	Здобувач вищої освіти розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з джерелами інформації, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; виконує прості завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.
	6	Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхово аналізувати факти, явища, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину теоретичного матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання практичних завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами.
Достатній	7	Здобувач вищої освіти правильно та логічно відтворює навчальний матеріал курсу, оперує базовими поняттями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях, самостійно користуватися додатковими джерелами, правильно використовувати термінологію, складати плани, схеми.
	8	Знання здобувача вищої освіти досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь здобувача повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати відповідь на запропоноване запитання і обґрунтувати основні його аспекти.
	9	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі факти у власній аргументації; чітко тлумачить предметні поняття, категорії; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
Високий	10	Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначити особливості процесів, фактів, явищ; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні здобутки в галузі комп'ютерних наук; самостійно визначає мету власної діяльності; виконує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
	11	Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень і міркувань у практичній діяльності; спроможний самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї діяльності.
	12	Здобувач вищої освіти має системні, глибокі знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; вирішує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє порушувати і розв'язувати проблеми, самостійно знаходити і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.

Модульна контрольна робота (20 балів)

Модульна контрольна робота традиційно виконується у письмовій формі (в умовах дистанційного навчання за потреби здобувачі вищої освіти можуть відповідати на питання МКР у форматі усної бесіди). До написання модульної контрольної роботи допускаються всі здобувачі вищої освіти групи. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати.

Модульна контрольна робота з курсу «Комунікативні та презентаційні навички у сфері комп'ютерних наук» містить п'ять рівноцінних питань, кожне з яких оцінюється від 0 до 4 балів (критерії оцінювання кожного запитання наведено нижче). Підсумкова оцінка за МКР визначається шляхом додавання балів, отриманих за відповіді на кожне запитання.

Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Критерії оцінювання відповідей на запитання модульної контрольної роботи

Відповідь на запитання у варіанті МКР:

4 балів – дано повну, вичерпну відповідь;

3 балів – відповідь дано по суті запитання з незначними неточностями;

2 балів – надано неповну відповідь (відсутні необхідні обґрунтування, приклади, конкретика);

1 балів – відповідь по суті запитання із суттєвими неточностями;

0 балів – відсутність відповіді на запитання.

Самостійна робота

Перевірку завдань самостійної роботи, які здобувачі вищої освіти виконують впродовж підготовки до лабораторних занять, здійснює викладач, який їх проводить. Їх оцінювання є складником загальної оцінки, що виставляється на відповідному лабораторному занятті.

Самостійна робота з курсу «Комунікативні та презентаційні навички у сфері комп'ютерних наук» передбачає опрацювання матеріалів лекційних занять, попередню підготовку до лабораторних занять; виконання пізнавально-практичних завдань у позааудиторний час за темами лабораторних робіт; проектування блогу IT-стартапу, розробку цифрової стратегії залучення потенційних замовників до IT-стартапу, формування проекту тематичної інтерактивної презентації про управління клієнтським досвідом, відеорезюме; розробку кейсів потенційно можливих ситуацій в IT-компаніях (відповідно до тематичних завдань викладача); підготовку до написання модульної контрольної роботи; відвідування консультацій (згідно з графіком консультацій викладача).

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (100 балів)

Рейтингова оцінка з кредитного модуля – це сумарна підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою рівня засвоєння здобувачем вищої освіти певного кредитного модуля (навчального курсу) впродовж його вивчення.

Рейтингова оцінка знань, умінь і навичок здобувача вищої освіти за результатами всіх навчальних занять зі змістового модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації здобувачем вищої освіти поточної заборгованості (пов'язаної з пропусками занять, непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до них).

Якщо здобувач вищої освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 1, 2, 3, отримані на навчальних заняттях, отримав за модульну контрольну роботу (МКР) менше, ніж 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи (тобто менше 12 балів), він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Перескладання рейтингових оцінок з кредитного модуля (від 60 і більше балів) з метою їх покращення дозволяється лише у виняткових випадках за погодженням з деканом факультету та з дозволу ректора університету.

Підсумковий рейтинг з кредитного модуля (дисципліни)

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A (відмінно)	відмінно
82-89	B (добре)	добре
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	задовільно
60-66	E (задовільно)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

12. Список рекомендованої літератури

Основна література

1. Комунікативні та презентаційні навички ІТ-фахівців: навчально-методичний посібник (укладач: О. А. Смалько). Кам'янець-Подільський: ФОП Гордукова І. Є., 2023. 134 с. URL: <https://www.clipr.cc/WOZwn>
2. Тіль П. Від нуля до одиниці: нотатки про стартапи, або як створити майбутнє. 4-те вид. Київ: Наш формат, 2017. 232 с.
3. Levchenko Y., Britchenko I. Business communications: book / Y. Levchenko, I. Britchenko; rev.: Maria Borowska, Maksym Bezpatochnyi, Radostin Vazov. Sofia: Prof. Marin Drinov Publishing House of Bulgarian Academy of Sciences, 2021. 150 p. URL: <http://surl.li/slebxе>

Додаткова література

1. Абрамович С. Д., Чікарькова М. Ю. Мовленнєва комунікація: підручник. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2013. 464 с. URL: <http://surl.li/armrqu>
2. Ковалинська І. В. Невербальна комунікація. Київ: Вид-во «Освіта України», 2014. 289 с. URL: <https://www.clipr.cc/PS7s9>
3. Менеджмент стартап проектів: підручник для студентів технічних спеціальностей другого (магістерського) рівня вищої освіти / О. А. Гавриш, В. В. Дергачова, М. О. Кравченко та ін.; Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2019. 337 с. URL: <http://surl.li/sslebz>
4. Ручко Л. М., Федько С. М. Мова інтернет-спілкування: довідник. Ромни, 2015. 72 с. URL: <https://www.clipr.cc/ksX2W>
5. Смалько О. А. Важливість розвитку інформаційної культури та комунікативних навичок у студентів. Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія «Педагогічні науки». Черкаси: Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, 2020. Випуск № 3.2020. С. 125-130. URL: <http://surl.li/ultxbj>
6. Смалько О. А. Мистецтво сучасної презентації. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів: у 3-х томах. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2020. Вип. 19. Т. 2. С. 57-59. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/4629>
7. Смалько О. А. Особливості формування у студентів презентаційних і комунікативних навичок. Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету: збірник наукових праць. Серія «Педагогічні науки». Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2020. Вип. 48. С. 200-206. URL: <https://www.clipr.cc/0zKZx>

Інформаційні ресурси

1. Болсунов О. Виступ експромтом. URL: <http://surl.li/eiksfe>
2. Лідогенерація: подробиці про метод залучення нових клієнтів. URL: <http://surl.li/ryngnn>
3. Ковальчук І. А. Мовна специфіка спілкування в Інтернеті. URL: <https://www.clipr.cc/Nz3vV>
4. Ми вас запам'ятали: як створити класне відеореюме. URL: <http://surl.li/ijglmz>
5. Резюме IT-фахівця: зразки резюме та супровідного листа, шаблони для влаштування на роботу. URL: <https://www.clipr.cc/mB0Vw>
6. Сюч Є. Customer experience: поняття, шляхи вимірювання та покращення. URL: <https://www.voiptime.net/uk/customer-experience.html>
7. Толуб Н. Як створити свій бізнес-стартап в IT. URL: <http://surl.li/dsmgpi>
8. Як розробити ефективну digital-стратегію: з чого почати та куди рухатися. URL: <https://www.clipr.cc/7YpGr>
9. Як створити портрет клієнта? Інструкція у 10 кроків. URL: <http://surl.li/crvrxf>
10. Akileish R. Outbound sales: A complete guide for reps [+ Techniques, Strategies, and Tools]. URL: <https://www.klenty.com/blog/outbound-sales>
11. Aragon K. 3-Step guide: How to create your ideal customer profile (ICP). URL: <https://gtmnow.com/ideal-customer-profile>
12. Blank S. Why the lean start-up changes everything. A faster, smarter methodology for launching companies may make business plans obsolete. URL: <https://www.clipr.cc/D6k29>
13. Chaffey D. What is a Digital strategy and how should it be structured? URL: <http://surl.li/oxdnmx>
14. Dawes-Chatha S. How to Create a Video Resume (And Why You Should). URL: <https://www.makeuseof.com/how-to-create-video-resume>
15. Eastern Peak. Топ 10 Soft Skills, які необхідно прокачати IT-спеціалісту. URL: <https://careers.easternpeak.com/blog/top-soft-skills-for-programmers>
16. Eatough E. What is networking and why is it so important? URL: <http://surl.li/tjqdqr>
17. Ferguson S. How to Make a Video Resume (Plus Top Examples). URL: <http://surl.li/irdknx>
18. Hein R. Why You Need an IT Career Coach. URL: <http://surl.li/pdjccr>
19. Hoffman R., Casnocha B. The startup of you: Adapt to the future, invest in yourself, and transform your career. New York: Random House, Inc., 2013. 260 p. URL: <https://morfene.com/021.pdf>
20. How To Avoid Jargon in Technical Writing. URL: <https://www.clipr.cc/qPW6t>
21. McCarthy A., Hay S. Advanced negotiation techniques. Berkeley, California: Apress, 2015. 185 p. URL: <http://surl.li/gihtis>
22. Mocker V., Bielli S., Haley C. Winning together. A guide to successful corporate-startup collaborations. London: Nesta, 2015. URL: <https://www.clipr.cc/aGqV8>
23. Nalyvaiko A. Лідогенерація в IT. URL: <http://surl.li/zmkegd>
24. Rivelli E. How to start an IT services business. URL: <https://www.clipr.cc/vN1pA>
25. The Five C's of Effective Communication. URL: <http://surl.li/xwtoes>
26. The 7 Cs of Communication. URL: <https://www.clipr.cc/4Sntc>
27. Voss C., Raz T. Never split the difference: negotiating as if your life depended on it. Harper Business, 2016. 288 p. URL: <http://surl.li/azjyid>
28. What is customer experience management? URL: <https://www.clipr.cc/VAWw5>
29. What is effective communication? URL: <https://www.clipr.cc/r3NtK>
30. What Is Networking? How to Grow Your Network. URL: <http://surl.li/kvtlll>